

ПРЕС КЛИПИНГ

28. септембар 2020.

НАСЛОВИ

Плате у јавном сектору за петину веће него у приватном(str.3)

PREMIЈЕРКА BRNABIĆ: 15.000 radnih mesta za mlade(str.5)

Vesić: Prosečna plata u Beogradu 628 evra(str.5)

Највиши јулски просек најнижем бежи 81.289 динара(str.6)

Плате у јавном сектору за петину веће него у приватном

Увођење платних разреда у јавном сектору најављено је за 2021, што значи да би за основицу требало да буде узета минимална месечна зарада, која се множи с коефицијентима за свако радно место. Уколико здравствена криза опет не одложи довођење у ред плата у јавном сектору, платним разредима ће бити обухваћено више од 450.000 запослених у установама, државним органима, јавним агенцијама, школама и болницама. То практично значи да би за исту врсту посла радник, на пример возач, био исто плаћен независно од тога да ли ради у министарству, општини, школи или некој државној агенцији.

Зараде у јавном сектору у просеку су око 20 одсто веће него у приватном, а 10 процената су веће у првом тромесечју ове у односу на исти период претходне године. Просечна плата у јавним предузећима у првом кварталу ове године износила је 72.383 динара, у јавном сектору 66.936 динара, у сектору опште државе 65.194. Плате учитеља, с петим степеном стручне спреме, у целој Србији износе 46.574 динара, док су плате наставника с факултетском дипломом 59.000 динара.

Док се плате запослених у општинама прилично разликују, те што је општина развијенија, плате су веће. Према информаторима о раду, који се могу наћи на сајтовима неколицине локалних самоуправа, иако је објављивање тих података обавеза свих, председник општине Нови Београд има плату 123.000 динара, сарадник с вишом стручном спремом 47.180 динара, а виши референт 36.000 динара. Градоначелник Суботице месечно зарађује 110.000 динара, стручни сарадник 49.629, а референт 32.000 динара. Док у Књажевцу председник општине има плату од 97.752 динара, а виши сарадник 39.161 динар. У Трстенику председник општине зарађује 91.186 динара, виши референт 30.565, а сарадник 37.353 динара.

У Ђуприји, Врању, Параћину, Тополи, Новом Пазару општински референт са средњом школом прима минималац од око 35.000 до 40.000 динара у зависности од стажа. Док службеник с факултетском дипломом зарађује између 55.000 и 60.000 динара.

Како се одређују плате у јавном сектору, шта улази у основицу и да ли се она усклађује с трошковима живота?

– До априла 2012. плате запослених код корисника буџетских средстава и корисника средстава обавезног социјалног осигурања усклађивале су се са, између осталог, стопом раста потрошачких цена. Док су се од октобра 2012. до априла 2014. плате увећавале за фиксни проценат, и то у октобру 2012. и априлу 2013. два одсто, а у октобру 2013. и априлу 2014. за 0,5 одсто. После тога уведено је посебно фискално правило које налаже свођење расхода за плате на одржив ниво, тако да се тежи томе да учешће плата општег нивоа државе у БДП-у буде до седам одсто БДП-а, те да се плате могу повећавати у години у којој се на основу одговарајућих планских докумената надлежних органа очекује, односно процењује да ће учешће плата општег нивоа државе у БДП-у бити до седам одсто, и то највише два пута годишње – објашњавају у Министарству финансија.

Међутим, с обзиром на то да су у претходном периоду мере спроведене фискалне консолидације дале боље резултате од очекиваних, од 2016. до 2020. плате запослених су се повећавале у складу с билансним могућностима буџета свих нивоа власти, односно с расположивим фискалним простором, у фиксним процентима, по секторима.

– Појединачне основице за обрачун и исплату плата утврђују се законом о буџету Републике Србије. Такође, указујемо на то да се основице за обрачун и исплату зарада запослених у јавним предузећима утврђују колективним уговором, односно општим актом послодавца – наглашавају у Министарству финансија.

У Министарству државне управе и локалне самоуправе кажу да су односи плата запослених у јавном сектору уређени кроз коефицијенте који су прописани законом и подзаконским актима. Коефицијенти представљају вредности послова који се обављају у истом звању, како би послови исте сложености били исто вредновани. Послови које државни службеници обављају на републичком нивоу разликују се од послова који се обављају на локалном нивоу, те није могуће поредити плате на државном и локалном нивоу.

– Зато свака локална самоуправа има овлашћења, сходно конкретним радним местима које има и пословима које запослени обављају, да одреди законом ограничену висину додатних коефицијената (за рад на инспекцијским пословима непосредног надзора, на пословима припреме и извршења буџета, за одговорност за руковођење и др.), као и законом ограничена додатна увећања коефицијента за звања у зависности од масе средстава за плате којом располаже. Имајући у виду ту врсту аутономије локалних самоуправа, плате у разним јединицама локалне самоуправе не морају да буду нужно исте – кажу у Министарству државне управе и локалне самоуправе.

Када је у питању конкретна висина плате за рад на одређеним пословима, она зависи од висине основице. Основица је јединствена за све локалне самоуправе и утврђује је влада, на предлог Министарства финансија за сваку буџетску годину у складу с процентуалним растом основице који предвиђа Закон о буџетском систему. Раст основице, па и плата за све запослене у локалним самоуправама био је пет одсто у 2018, седам процената у 2019. и осам у 2019. У државним органима је раст у 2018. био пет одсто, осим за службенике у судовима, царини, пореској управи, МУП, где је раст био десет процената. Док су у 2019. била два увећања од седам и касније осам одсто.

Здравствени радници су у априлу добили повећање од 10 одсто, уз повећање с краја прошле, односно почетка ове године од 15 одсто за медицинске сестре и 10 за лекаре. Док су запослени у просвети прошле године добили повећање од девет одсто.

Према оцени Фискалног савета, плате у јавном сектору се утврђују на основу 23 различите основице, више од 500 основних коефицијената и преко 200 додатака на основну плату. Ово тело је указивало да је увођење платних разреда више пута одлагано од 2013. године. Према њиховој оцени, ако Влада Србије жели да задржи најквалитетније људе у јавном сектору, потребно је да направи довољно широк распон зарада, што тренутно није случај. Лекар специјалиста има само три пута већу плату од најниже плате неквалификованог радника, док међународна пракса показује да је најчешћи распон између најниже и највише зараде у европским земљама један према 12 (Црна Гора, Хрватска, Румунија и Чешка).

Кључан део реформе система зарада, према мишљењу овог стручног тела, јесте то да се основица за зараде пропише на нивоу блиском минималној заради. Само тако ће се добити довољно добри распони зарада у оквиру којих ће моћи да се адекватно плате најстручнија и најодговорнија радна места у земљи.

На неуређеност плата у јавном сектору више пута је указивала Државна ревизорска институција. Чест случај је да се запосленима исплаћују већа примања од прописаних. Приликом обрачуна основне зараде повећавани су коефицијенти, цена рада или није умањивана основица за прописану стопу умањена. У јавним комуналним предузећима која су ревизори контролисали прошле године неправилно је исплаћено 183 милиона динара. Код јединица локалне самоуправе износ је 85 милиона динара.

PREMIJERKA BRNABIĆ: 15.000 radnih mesta za mlade

Tanjug

ZA program "Moja prva plata" se prijavilo 9.648 kompanija ali pošto podatke još procesuiramo, očekujem da taj broj premaši 10.000, izjavila je predsednica Vlade Srbije Ana Brnabić.

Gostujući na TV "Pink" ona je rekla da to znači oko 15.000 radnih mesta za početak poslovnih karijera mladih ljudi, ali da se očekuje da će broj radnih mesta oglasenih preko programa "Moja prva plata", biti i veći i da će iznositi oko 17.000.

Vlada Srbije je, podsetila je ona, u ovaj program uložila dve milijarde dinara.

Vesić: Prosečna plata u Beogradu 628 evra

T.K.

Zamenik gradonačelnika Beograda Goran Vesić izjavio je da je prosečna plata u Beogradu za jul iznosila 628 evra.

"Pre osam godina, 2012. godine, prosečna plata iznosila je 452 evra što znači da je danas 176 evra ili skoro 40 odsto viša. Kada prosečna plata u Srbiji 2025. godine bude 900 evra, kako je najavio predsednik Vučić, u Beogradu neće biti manja od 1.100 evra", rekao je zamenik gradonačelnika Beograda, prenosi Beoinfo.

Vesić je istakao da je danas nezaposlenost u Beogradu 8.1 odsto, što znači da posao traži 66.565 lica.

"Pre samo osam godina stopa nezaposlenosti bila je 16,2 odsto a posao je tražilo 108.289 lica. Danas je u Beogradu zaposleno 750.550 lica a u 2012. godini radilo je 558.620 zaposlenih. To znači da je za osam godina u Beogradu otvoreno 191.880 novih radnih mesta. Broj privrednih subjekata u 2012. godini u Beogradu bio je 47.867 a danas rade 56.272 kompanije. Pre osam godina u našem gradu poslovalo je 55.999 preduzetnika a danas radi 76.307 odnosno skoro 20.000 preduzetnika više. Ima li boljih pokazatelja koji govore o tome kako naš grad napreduje?", kazao je Vesić.

Највиши јулски просек најнижем бежи 81.289 динара

Извор: Dnevnik.rs

НОВИ САД: На основу података Републичког завода за статистику, запослени у Србији у јулу су, у просеку, зарадили 60.029 динара, а та зарада је око 300 динара виша од оне у јуну, када је просечна плата била 59.740.

Будући да се износ просечне плате добија на основу свих зарада исплаћених у току једног месеца, а израчунава на основу односа обрачунатих зарада и броја запослених, потпуно је јасно да јулских 60.029 динара није било у свим ковертама, односно некима је то само део месечне зараде, а за многе износ за који морају да раде готово два месеца. За многе запослене је и медијална зарада, коју заправо зарађује око половине укупно запослених у Србији – недостижна. Наиме, јунска медијална зарада била је 45.736 динара, а тај износ је око 10.000 виши од најниже зараде исплаћене тог месеца.

Када се посматра просечна нето зарада у 19 делатности за које РЗС објављује податке, у јулу је у осам она била виша од републичког просека, а у 11 мања. Између највише и најниже просечне зараде по делатностима у јуну је остварена разлика од 81.289 динара, а у свега две делатности у јулу су запослени зарадили мање од износа медијалне зараде.

Просечна зарада у јулу је у две делатности прескочила износ од 100.000 динара. Највише су, у просеку, зарадили запослени у делатности информисања и комуникације – 118.594 динара, а потом они који раде у делатности снабдевања електричном енергијом, гасом и паром – 100.017 динара. У финансијским делатностима и делатности осигурања просечна јулска зарада била је 98.713 динара, а више од 90.000 било је још само у коверти запослених у делатности рударства – 92.590. Најмање јулске просечне нето зараде исплаћене су у делатности услуге смештаја и исхране – 37.305 динара, а та делатност и даље је једина у којој су исплаћене зараде биле мање од 40.000 динара. До зараде од 43.945 динара, колико је, у просеку, било у коверти запослених у осталим услужним делатностима, а која је по висини зараде одмах после делатности услуге смештаја и исхране – недостајало је 6.640 динара. Мање од 50.000 динара у јулу су, у просеку, зарадили и запослени у делатности уметност, забава и рекреација – 48.218, те трговини на велико и мало и поправци моторних возила – 49.428.

Јавни сектор надмашио републички просек

Просечне јулске зараде у јавном сектору су 8.155 динара више од износа у републици, док су просечне зараде ван јавног сектора биле 3.531 динар ниже. С просечном јулском зарадом од 64.062 динара, запослени у правним лицима зарадили су 4.033 динара више од републичког просека.

Предузетници и запослени код њих тог месеца на салду су имали готово упола мање новца: у коверти је било 32.499 динара.

Просечна зарада виша од 100.000 динара у јуну је исплаћена запосленима у осам области. Највише су, у просеку, зарадили запослени у рачунском програмирању и консултантским делатностима – 158.006 динара, а следе зараде у ваздушном саобаћају, 150.488. Зараде запослених у производњи дуванских производа, које су у јуну биле на првом месту по висини, у јулу су биле на трећем, а у коверти је било 118.164 динара. У области научно истраживање и развој јулска зарада била је 116.473 динара, запослени у експлоатацији сирове нафте и природног гаса зарадили су 115.810, а у области финансијских услуга, осим осигурања и пензионих фондова – 109.662 динара. У услужним делатностима у рударству јулска зарада била је 103.462 динара, а последњи међу онима који су тог месеца зарадили више од 100.000 били су запослени у производњи кокса и деривата нафте – 103.208.

Плате мање од 40.000 динара у јуну су исплаћене запосленима у неколико области. Најмање новца било је у коверти запослених у области туристичке агенције, тур-оператери и резервације – 35.083 динара, а те зараде су, после дуго времена, преузеле последње место по висини од оних који раде у области припреме и послуживања хране. У тој области у јулу је исплаћено 35.443 динара, а с тај износ је мање од 20 динара прескочио зараде у још једној области – остале личне услужне делатности, где су се плате зауставиле на износу од 35.429. У области поправка рачунара и предмета за личну употребу јулске зараде биле су 37.390 динара, области прерада дрвета и производи од дрвета, осим намештаја 36.715, а запосленима који раде у производњи одевних предмета у јулу је у коверту стало 39.916 динара.

Д. Млађеновић